



“Samen met bedrijven Kanaalkant echt toekomstgericht maken daar wil ik voor gaan.”

Hans Maes - Kanaalkant

Kanaalkant is de tweede grootste bedrijfzone van de provincie Antwerpen, gelegen rond het Albertkanaal in Wijnegem, Schoten en Antwerpen. Vaak net iets minder gekend, maar daar wil Kanaalkant verandering in brengen. Aan het woord is gebiedsmanager Hans Maes, die aan deze regio bouwt sinds drie jaar.

“De overheid maakte voor deze zone een toekomstplan op en vormde een Kanaalkant-partnerschap van de volgende overheden: Wijnegem, Schoten, Antwerpen, Vlaamse Waterweg, provincie Antwerpen en POM Antwerpen. Ook het doel werd helder gesteld: samen met de bedrijven van Kanaalkant komen tot een herontwikkeling.”

Door enkele van deze bedrijven een forum te geven in een interviewreeks wil Hans alvast bruggen slaan tussen de bedrijven onderling én met Kanaalkant.

Ter introductie Hans, kan je kort vertellen wat Kanaalkant is?

“Toen ik drie jaar geleden mee in het traject van Kanaalkant stapte, was het voor mij een fysieke plaats, een lang gerekte industriezone langs het Albertkanaal: 400 ha groot, meer dan 600 bedrijven, ongeveer

10 000 werknemers die er dagelijks werken. Maar vrij snel kwam ik erachter dat Kanaalkant meer is dan een plaats. Ik zag overheden plannen maken, samenwerken om zaken te realiseren,... Toen werd duidelijk dat Kanaalkant voornamelijk een ambitieus partnerschap van overheden is.”

“Dat is de essentie van Kanaalkant: als iedereen vanuit zijn eigen ambities dingen blijft doen, dan gebeurt er niet zoveel. Als we samenwerken, kunnen we voor die herwaardering gaan.”

Kan je jouw rol daarin wat meer toelichten?

“Ik werk voor Kanaalkant en werd hiervoor specifiek aangeworven door de Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij (POM) Antwerpen om de fase na de visievorming verder vorm te geven. Ik beschouw POM Antwerpen als één van mijn grootste troeven. De kennis en expertise die we in huis hebben, hoop ik optimaal te kunnen inzetten, samen met die van de partners uiteraard.

In feite heb ik een dubbele rol. Achter de schermen organiseer ik onder andere het overheidsoverleg, zorg ik voor afstemming waar nodig. Dit blijft een cruciaal element. De echte sturende kracht van Kanaalkant blijft het partnerschap Kanaalkant.”

“Op het terrein zelf ben ik het eerste aanspreekpunt, noem het gerust de voelsprietten van het partnerschap. Het opbouwen van terreinkennis en een netwerk is echt de essentie voor het tweede luik van mijn job. Duurzame contacten opbouwen kost uiteraard tijd, maar ik kan zeggen dat ik het gebied, de uitdagingen en de sleutelspelers toch al behoorlijk goed begin te kennen. Bovendien is het ongelooflijk boeiend om de vele bedrijven op Kanaalkant te leren kennen en hun vooruit te helpen.”

Wanneer en hoe zijn die plannen rond Kanaalkant ontstaan?

“Kanaalkant is een gebied waar verschillende overheden al decennia plannen maakten, zonder de broodnodige afstemming. Een van de gevolgen was het ontstaan van bedrijfsonzekerheid: “wat is de toekomst van het gebied? Kunnen we hier nog ondernemen?”. Dat zette dan weer een rem op de bedrijfsinvesteringen.”
“Voor het gebied kwam een echte doorbraak toen beslist werd om één gezamenlijke visie op te maken. De provincie Antwerpen nam hierbij het

“Belangrijk is dat we het gesprek aangaan, een dialoog opstarten met de bedrijven, niet theoretisch maar heel concreet.”

voortouw. Hier is ook de basis gelegd voor de gebiedsgerichte aanpak van vandaag.”

“Nu staan we voor de volgende uitdaging de visie concreet maken, realisaties. Dat doen we door bij investeringen de visie als leidraad te gebruiken. Uit ervaring kan ik al zeggen dat 100% de visie realiseren echter vaak niet helemaal realistisch is, maar deze nemen als leidraad kan perfect.”

“Afstemming en samenwerking worden naar mijn mening nu nog belangrijker. Er is de samenwerking tussen de verschillende overheden, maar als je echt iets wil doen op het terrein heb je ook de bedrijven nodig. Hierbij tracht ik de concrete bedrijfsplannen af te stemmen met de globale overheidsambities. Alles start met een gesprek, een dialoog waarbij ik de Go-Between ben.”

Hoe wil je de bedrijven mee aan boord krijgen?

“We moeten ons de vraag stellen of de bedrijven het toekomstbeeld van de overheden wel kennen. En voelen ze dat dan aan als een opportuniteit of vinden ze dat een ‘ver van mijn bed’ show? Eén van de redenen dat ik werd aangenomen is net om contact te leggen met de bedrijven, één aanspreekpunt te zijn en om die terreinkennis tot in de werkgroepen te brengen. Belangrijk is dat we

het gesprek aangaan, een dialoog opstarten met de bedrijven, niet theoretisch maar net heel concreet.”

“Uit mijn bedrijfsbezoeken, voor COVID-19, stelde ik toch vast dat de overheidsvisie niet zo bekend is, ondanks het feit dat er infomomenten werden georganiseerd. Kanaalkant is een ruimtelijke visie waar heel wat aspecten aan vasthangen. Daarom dat ik meer wilde inzetten op communicatie.

Vanaf 2019 zijn we gestart met een huisstijl te ontwikkelen voor uniformiteit. In 2020 wilden we de volgende stap zetten. Er was al een website, maar die was toe aan een update. We hebben dan ook beslist om er een portaalsite van te maken waar we informatie bundelen. We zijn nu in een fase gekomen dat we meer content willen creëren, bijvoorbeeld eigen artikels en filmpjes. Ik hoor soms dat bedrijven elkaar niet meer goed kennen. Kanaalkant is een samenwerking tussen overheden en binnenkort hopelijk ook tussen overheden én bedrijven, daar wil ik de komende maanden actief op inzetten. Want als bedrijven onderling gaan samenwerken, dan kan dat voor hun ook winst betekenen.

Een concreet voorbeeld daarvan is energiedelen. Vorig jaar hebben we hiervoor een Europees project (R-ACES) binnengehaald om

die energiesamenwerkingen op Kanaalkant te ondersteunen. Het punt dat ik wil maken is dat wanneer men elkaar niet kent er ook geen samenwerking komt. Samenwerking kan rond elk thema: mobiliteit, verduurzaming, energie,... Alles kan, maar de basis is samenwerking.”

Dit is het eerste artikel van een interviewreeks, hoe zie je dit concreet?

“Ik wil bijvoorbeeld bedrijven die in het project energiedelen zitten of een bedrijf dat wil uitbreiden en investeren aan het woord laten, anderen inspireren. Bedoeling is die bedrijven een forum te geven om uit te leggen dat Kanaalkant een dynamische bedrijvenzone is, vanuit hun perspectief. Er zijn ook twee bedrijvenverenigingen die ik wil betrekken. Eén van de oudste bedrijvenverenigingen van Vlaanderen, de Nijverheidskring, zit hier ook. Ideaal lijkt me dit om hun verhaal te vertellen. Dat is de essentie van Kanaalkant: als iedereen vanuit zijn eigen ambities dingen blijft doen, dan gebeurt er niet zoveel. Als we samenwerken, kunnen we echt voor die herwaardering gaan.”

Wat zijn de belangrijkste uitdagingen voor deze zone?

“Er is bijvoorbeeld de watergebonden bedrijvigheid. Als je echt de grote ambitie hebt voor een modal shift dan moet er werk gemaakt worden van vervoer over water en moet men gaan kijken hoe het bedrijventerrein georganiseerd is. Bedrijven langs het kanaal maken er al heel vaak gebruik van, maar het wordt nog interessanter als ook bedrijven uit de tweede horde een verbinding kunnen vinden met het Albertkanaal.”

“Het verhogen van het ruimtelijk rendement is een andere uitdaging.

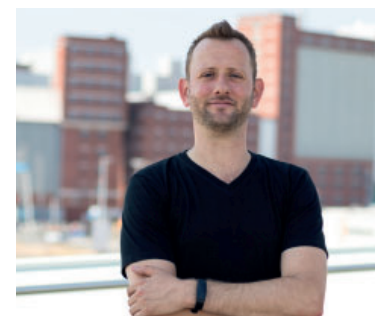
“De reden van deze interviewreeks is omwille van onbekend maakt onbemind. Dit willen we dringend veranderen met Kanaalkant.”

Vlaanderen is volgebouwd en dat legt op heel veel vlakken een hypotheek. Kanaalkant wil kijken hoe bestaande bedrijventerreinen efficiënter kunnen worden ingericht door bijvoorbeeld hoger te bouwen. Dat heeft een impact op de kostprijs maar zorgt voor minder grondgebruik. Hierdoor kunnen we mogelijks ruimte vrijmaken voor ontharding, natuur en energie-uitwisseling. Een andere, belangrijke uitdaging van Kanaalkant is het opzetten van een locatiebeleid: het juiste bedrijf op de juiste plaats krijgen, wat zeker geen vanzelfsprekendheid is.”

“En dan heb ik nog niet gehad over hoe Kanaalkant in te schakelen in de circulaire economie of de hoe we de klimaatrobustheid kunnen verhogen. Maar wat willen de bedrijven? Daar start het mee. Je kan als overheid plannen en een schone tekst schrijven maar je moet de bedrijven meehebben. Er is nog altijd een groot verschil tussen de logica van de overheid en die van het bedrijfsleven. Iedereen wil vooruit, maar het moet ook in functie zijn van het algemeen belang. De reden dat die interviewreeks er komt, is omwille van onbekend maakt onbemind. Dit willen we veranderen.”

Welke boodschap wil jij nog graag meegeven aan de bedrijven van Kanaalkant?

“Mijn boodschap aan de bedrijven is: Maak werk om elkaar te ontmoeten. Leer je burens kennen, bijvoorbeeld tijdens netwerkevents. Maar ook als ze nieuws of plannen hebben, aarzel niet om mij te contacteren. Dat is een win-win voor iedereen. De bedrijfsinvesteringen afstemmen op de globale overheidsambities, dat is de uitdaging nu en daar wil ik ook graag voor gaan.”



Hans Maes
Gebiedsmanager Kanaalkant
www.kanaalkant.be